

กิตติกรรมประกาศ

รายงานโครงการวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ภูมิปัญญาในการดูแลรักษาสุขภาพตามวิถีชาวอีสาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร่วมกับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความมุ่งมั่นที่จะต่อยอดงานวิจัยที่มีนักวิชาการจำนวนมาก ได้ศึกษาองค์ความรู้ที่ปรากฏในการรักษาสุขภาพที่หมอพื้นบ้านอีสานในอดีตบันทึกความรู้ไว้ในคัมภีร์ยาโบราณอีสานและการสัมภาษณ์หมอพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงในภาคอีสาน

รายงานวิจัยเล่มนี้ได้สังเคราะห์แนวคิดและวิธีการดูแลรักษาสุขภาพของชาวอีสานบนฐานการจัดการความรู้ของหมอพื้นบ้านที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สร้างภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยรวมเป็นคลังความรู้ทางการแพทย์พื้นบ้าน ที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดมายังปัญญาชนให้ศึกษาแล้วนำไปพัฒนาระบบการแพทย์พื้นบ้านให้เป็นที่สมบัติของชุมชน ท้องถิ่น สังคมไทยที่พึ่งตนเอง มีศักดิ์ศรีและสืบทอดเสริมสร้างสังคมแบ่งปัน เอื้ออาทร สันติสุขและมีสุขภาพดี

คุณความดีของการวิจัยครั้งนี้เป็นความดีของหมอพื้นบ้านอีสานรุ่นอาวุโสที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่นอีสานทุกคน ประชาชนชาวบ้านด้านสมุนไพรมหาสารคาม ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทั้งเป็นความรู้ชัดแจ้งในตำรายา (Explicit knowledge) และเป็นความรู้เฉพาะตัวที่เกิดจากประสบการณ์ในการดูแลรักษาสุขภาพ (Tacit knowledge and personal knowledge) โดยไม่หวังวิชา

กราบขอบคุณพระพนพพัชร จิระธัมโม วัดคำประมง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร พระครูพิทักษ์อัมพวัน วัดอัมพภิการาม จังหวัดมหาสารคาม พระอุดม สืบสิงห์ วัดป่าบ้านร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้ความรู้และกำลังใจแก่คณะนักวิจัย

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สถาพร พันธุ์มณี รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ รองศาสตราจารย์ วิภา วิสเพ็ญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย ศรีสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทวน บุญปก และอาจารย์สมพร หาญสินธุ์ ที่ให้คำปรึกษาและกำลังใจแก่ศิษย์เสมอมา

รายงานการวิจัยเรื่องนี้ได้รับงบประมาณจากงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายวิญญ์นี้จะเป็นประโยชน์ต่อยอดศาสตร์การแพทย์พื้นบ้านให้ลึกซึ้งจากนักวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นักวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือนักวิจัยสาขาอื่นๆ รวมทั้งผู้สนใจเรื่องการจัดการความรู้ภูมิปัญญาในการดูแลรักษาสุขภาพตามวิถีชาวอีสาน

คณะผู้วิจัย